

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ГНАТЮКА
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ КЕРІВНИХ КАДРІВ КУЛЬТУРИ І МИСТЕЦТВ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА
ВІННИЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ МИХАЙЛА КОЦЮБІНСЬКОГО
АКАДЕМІЯ ІМЕНІ ЯНА ДЛУГОША, м. ЧЕНСТОХОВА (ПОЛЬЩА)
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ МАРІЇ КЮРІ-СКЛОДОВСЬКОЇ, м. ЛЮБЛІН (ПОЛЬЩА)
КУЯВСЬКО-ПОМОРСЬКА ВИЩА ШКОЛА, м. БІДГОЩ (ПОЛЬЩА)
ФАКУЛЬТЕТ МИСТЕЦТВ**

МИСТЕЦТВО У НЕЛІНІЙНОМУ ПРОСТОРИ

**Збірник матеріалів
Міжнародної науково-практичної конференції
25 жовтня 2018 року**

**Тернопіль
2018**

УДК 7:005.745

*Рекомендовано до друку вченою радою
Тернопільського національного педагогічного університету
імені Володимира Гнатюка
(протокол № 4 від 26 грудня 2018 року)*

Редакційна колегія:

Людмила Кондрацька, доктор педагогічних наук, професор,
головний редактор (Україна)

Богдан Водяний, кандидат мистецтвознавства, доцент,
заслужений діяч мистецтв (Україна)

Малгожата Мушинська, професор надзвичайний, доктор габілятований;
Куявсько-Поморська Вища Школа в Бидгощі (Польща)

Рецензенти:

Тетяна Завадська, кандидат педагогічних наук, професор,
заслужений працівник освіти

Тетяна Мартиненко, доктор мистецтвознавства, професор

Ірина Пацалюк, кандидат педагогічних наук, доцент

Мистецтво у нелінійному просторі: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції / [редкол. Л. Кондрацька, Б. Водяний, М. Мушинська]. Тернопіль: Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка, 2018. 132 с.

До збірника матеріалів конференції включено статті і тези доповідей, в яких трансрефлексія апоретичної проблематики мистецтва і особистості спонукає до виходу з «Платонової печери», причому паралельно на кількох рівнях – есхатологічному, епістемологічному, психолого-педагогічному і технологічному – за тематикою напрямків роботи секцій: методологія художньої нелінійності: досвід обґрунтування; діалог актуальних дискурсів національної мистецької освіти у європейському вимірі; історичні передумови і перспективи сучасної мистецької педагогіки; музикознавство сьогодення: полівекторність пошуків; художник у вільному арт-просторі: досвід самореалізації; сучасний дизайн: образ, естетика, емоційний контекст і етнотрадиції; театральне мистецтво у лабіринті пост-культури; арт-психологія «цифрової епохи». Збірник призначений для науковців та спеціалістів, працюючих в галузі мистецтва, а також викладачам, аспірантам та студентам факультетів мистецтв.

Секція 6
**СУЧАСНИЙ ДИЗАЙН: ОБРАЗ, ЕСТЕТИКА,
ЕМОЦІЙНИЙ КОНТЕКСТ І ЕТНОТРАДИЦІЇ**

Оксана Веретко
(Україна)

**РОЗКРИТТЯ ІНДИВІДУАЛЬНИХ ТВОРЧИХ ЗДІБНОСТЕЙ
СТУДЕНТІВ НА ЗАНЯТТЯХ З ХУДОЖНЬОГО ТЕКСТИЛЮ**

Художній текстиль – невід’ємна складова декоративно-прикладного мистецтва, одна з конструктивних ланок української національної духовності, морально-етичної, матеріальної культури. Заняття з художнього текстилю серед ключових в процесі підготовки.

У традиційних текстильних виробках спостерігається дивовижне багатство художньо-емоційних рішень української творчості, зумовлене різноманітністю матеріалів, технік виконання орнаментів, композицій, колориту.

Курс «Художній текстиль» включає лекційні і практичні аудиторні заняття та самостійну роботу студента. Метою висвітлення теоретичного курсу є ознайомлення студентів з історією виникнення та розвитком традиційного художнього текстилю в Україні та світі загалом. Особлива увага звертається на велике розмаїття українських орнаментальних мотивів.

Опанування навичками створювати та відтворювати автентичні орнаментальні мотиви сприяє формуванню ідеалів національного стилю, сприяє розкриттю індивідуальних творчих здібностей студентів.

Практичні заняття передбачають безпосереднє вивчення та засвоєння художньо-технологічного процесу виконання робіт з текстильних матеріалів: застосування необхідних інструментів, устаткування, пристосування, з урахуванням візуальних особливостей художнього текстилю та їх художньо-виражальних можливостей.

Розкриття індивідуальних творчих здібностей студентів має ґрунтуватися на осмисленні законів композиції, художньо-технологічних особливостей обробки текстильних матеріалів, притаманних певному виробу. Як метод впливу залучають композиційно-змістовий аналіз виробу щодо художньо-технологічних особливостей конкретного текстильного виробу, композиційно-змістовий аналіз виробів, притаманних традиційним центрам України, з урахуванням їх типологічних характеристик.

В процесі розкриття індивідуальних творчих здібностей студентів необхідно зважати на відображені у авторських роботах основні закономірності побудови декоративних форм, композиційні особливості декоративного виробу, формально-стильові характеристики художніх виробів, єдність форми та змісту (образність).

Наступним етапом досліджуваного процесу є осмислення техніки виконання орнаменту, композиції виробу, освоєння основних тенденцій формотворення різних видів орнаменту, створення гармонійного кольорового ансамблю.

Орнамент та пластика, їх взаємозв'язок як засобів композиції також відображає творчий підхід до вирішення роботи. Адже виконання орнаментально-декоративної композиції, створення цілісного художнього виробу, впорядкованість, групування елементів композиції, єдність побудови, закономірність побудови ансамблю – це творчість.

Результатом формування та розкриття індивідуальних творчих здібностей студентів є нестандартний підхід до виконання будь-якого завдання, створення чогось нового, оригінального.

ЛІТЕРАТУРА

1. Антонович Є., Захарчук-Чугай Р., Станкевич М. Декоративно-прикладне мистецтво. Львів: Світ, 1992. 264 с.
2. Захарчук-Чугай Р. В. Українська народна вишивка. Західні області УРСР. Київ: Наукова думка, 1988. 194 с.
3. Китова С. А. Полотняний літопис України., Семантика орнаменту українського рушника. Черкаси: Брама, 2003. 224 с.
4. Никорак О. І. Сучасні художні тканини Українських Карпат. Київ: Наук. думка, 1988. 224 с.
5. Никорак О. І. Українська народна тканина XIX-XX ст.: Типологія, локалізація, художні особливості. Частина I. Інтер'єрні тканини (за матеріалами західних областей України). Львів: Національна Академія наук України: Інститут народознавства, 2004. 584 с.
6. Селівачов М. Р. Лексикон української орнаментики (іконографія, номінація, стилістика, типологія). Київ: Редакція вісника «Ант», 2005. 400 с.
7. Сусак К. Р. Українське народне вишивання: Навчальний посібник. Київ: Наук. Світ, 2006. 281 с.
8. Шевченко Є. І. Українська народна тканина. Київ: Артанія, 1999. 416 с.

Резюме. Обґрунтовано концептуальний дискурс методології розкриття креативності майбутніх фахівців образотворчого, декоративно-прикладного мистецтва та дизайну на заняттях з курсу «Художній текстиль»; представлено методику поетапного відтворення семантики автентичних орнаментальних мотивів як чинника прилучення сучасни студентами їх до національної традиції.

Ключові слова: традиційний художній текстиль, індивідуальні творчі здібності, художньо-технологічних особливості обробки, композиція, колорит.

Summary. A conceptual discourse disclosure creativity of future specialists of fine, decorative and applied art and design in the classes for the course "Textile Art" have been substantiated; the technique of phased current students play semantics authentic ornamental motifs as a factor in the initiation of a national tradition has been disclosed.

Key words: traditional textile art, individual creativity, artistic and technological features of processing, composition, color.

МИСТЕЦТВО У НЕЛІНІЙНОМУ ПРОСТОРИ

Збірник матеріалів
Міжнародної науково-практичної конференції
25 жовтня 2018 року

Редакційна колегія:
Людмила Кондрацька,
Богдан Водяний,
Малгожата Мушинська

Комп'ютерна верстка *Н. М. Богоніс*

Підписано до друку 26.12.2018 р.
Формат 60x 84/16. Гарнітура Times New Roman.
Умов.-друк. арк. 8,1.
Замовлення № 12/18/4.

Тернопільський національний педагогічний університет
імені Володимира Гнатюка
вул. М. Кривоноса, 2, м. Тернопіль, 46027, Україна